Ferran Mascarell, nou delegat general de la Societat d'Autors a Catalunya

A la recerca del prestigi desconegut

La Societat General d'Autors d'Espanya, SGAE, inicia una nova etapa de desenvolupament a Catalunya, en la qual pretén retornar la credibilitat i un prestigi mai aconseguits per manca de transparència i excés de centralisme.

Ferran Mascarell, ex-coordinador de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, fa escasses setmanes que és el nou delegat general de la Societat d'Autors a Catalunya. Aquest organisme és l'encarregat de gestionar els drets dels creadors en els àmbits de la música, el teatre i les produccions àudio-visuals. Per a Mascarell, els creadors són la peça més important de tota la cadena que és el món de la cultura. És conscient, i així ho manifesta abans que li preguntem, que la SGAE a Catalunya "té un prestigi escàs" i que ha estat molt centralista, "ha usat poc les delegacions territorials i autonòmiques". Aquesta entrevista és, per sobre de tot, una declaració d'intencions de Ferran Mascarell, en uns moments encara de familiarització amb la nova feina.

—Que vostè acceptés aquest càrrec ha estat tota una sorpresa, atesos els rumors sobre la possibilitat d'anar a Madrid, amb un lloc important al Ministeri de Cultura o continuar a l'Ajuntament de Barcelona...

—Sí, em van proposar d'anar a Madrid amb el Jordi Solé Tura i no hi vaig anar, per una raó molt senzilla, no tenia ganes de moure'm de Barcelona. Són raons absolutament personals i no hi ha cap altra raó. Sobre l'Ajuntament, hi he estat treballant cinc anys. En un moment determinat, també per raons estrictament personals, vaig fer l'opció de no entrar per la via de la regidoria, perquè ser regidor comporta un determinat grau de vinculació amb el món de la política i vaig decidir que no m'interessava. Bon punt presa aquesta decisió, que és la clau de tota la història, tenia ganes de canviar. Entre totes les propostes que tenia, la de la SGAE era la més arriscada i l'he agafat perquè era la que em venia més de gust.

—La SGAE va recaptar l'any passat 17.000 milions de pessetes, dels quals 14.000 van retornar als creadors. Aquestes xifres tan genèriques, que situen la SGAE en la setena societat d'autors mundial, contrasten amb les crítiques que sempre se li han imputat, en relació amb les importants despeses d'infrastructura.

—La SGAE recull uns diners, d'aquests retorna un vuitanta per cent als autors. El vint per cent restant s'utilitza per a dues coses: per als costos d'infrastructura i organització, una, i l'altra, per al fons d'assistència cultural, fons que es destina al patrocini de determinades activitats, generalment, de creació nova, de nous creadors. No tinc les dades per dir-li, en termes empresarials, si les despeses d'infrastructura són correctes, però no veig aquest tant per cent detestable. El que em sembla important és que el consell d'administració, que està format pels autors, és el que ha de marcar la pauta.

—La relació creadors-SGAE sempre ha estat molt tempestuosa...

—Hi ha de tot. Jo diria que, en termes generals, a Catalunya la relació és excessivament distant.

—¿Per què?

—Suposo que perquè els mecanismes de decisió són massa allunyats. Això forma part de l'organització. Esperem que Catalunya sigui, en poc temps, sinònim de millora de la mateixa gestió de la societat.

—S'ha titllat la SGAE de centralista.

—Fins ara la gestió passava massa per Madrid, però moltes vegades també per

Res nou sota els núvols

La Societat General d'Autors, creada el 1932, consta actualment d'uns 43.500 socis a tot l'estat espanyol. Pel seu anquilosat funcionament al llarg del temps, ha estat acusada pels creadors de falta de transparència, centralisme, lentitud en els pagaments, abús de comissions i de preponderància del sector musical sobre els altres sectors, sobretot l'àudio-visual de més recent desenvolupament, que inclou un món important com és el cinema.

El 1983 es va incorporar gent nova al consell general de la SGAE, entre els quals es trobava l"actual vice-president, el canari Teddy Bautista, amb la voluntat de rentar la cara a la societat, en un intent de reforma i d'adaptació als nous temps.

Uns anys després, el 1987, s'aprovava la llei de propietat intel.lectual. Era un intent de liberalitzar la situació, perquè desfeia el monopoli de la SGAE donant la possibilitat de crear societats paral.leles de gestió dels drets d'autor. Alguns creadors de prestigi van iniciar aquest desmembrament, però, a través d'una eficaç maniobra, i en pro de la no divisió, van oblidar la secessió i es van incorporar al consell general. Aquest és el cas de Pilar Miró, Fernando Fernan Gómez o Antonio Giménez Rico.

Però la reforma es feu per la via pactista i moderada, i la realitat és que poques coses han canviat en aquests anys. El nomenament de Ferran Mascarell és un nou intent contundent de renovació, que centra totes les esperances en Catalunya com a plataforma de llançament. Però la realitat és crua. A Barcelona les coses es comencen a moure, però sembla que, a les capes intermèdies de Madrid encara no se n'hagin adonat. A la pregunta de com funciona la delegació de València –on han estat incapaços de donarme el nombre de socis que la formen– em contesten que totes les delegacions funcionen igual, perquè tot passa per Madrid.

M.S.

culpa de la mateixa delegació d'aquí, per l'escassa presència d'autors catalans. Però, si la gent de Madrid m'ha proposat de treballar-hi és perquè hi ha la intenció que canviï el funcionament. Aquest és un dels reptes: que els autors catalans tinguin a la Societat General d'Autors de Catalunya el seu mecanisme de gestió dels drets.

—L'escàs paper que tenen les delegacions territorials i autonòmiques a la SGAE, ¿a què li sembla que és degut?

—En primer lloc, a la tradició de la mateixa societat, que està massa vinculada al passat; després perquè s'ha explicat molt malament la renovació que s'intenta fer des de fa set o vuit anys i, finalment, perquè aquesta renovació s'ha fet massa centralitzadament.

—¿La reforma que s'està produint a Barcelona s'estendrà a València i a Mallorca?

—Aquest és un procés dinàmic en totes les direccions.

—¿Hi ha la voluntat d'aconseguir una relació més estreta amb les tres delegacions (Barcelona, València, Mallorca)?

—Ho farem. No ho tinc encara definit, però és evident que entre València i les Balears establirem relacions prou sòlides perquè tots aquells elements que afecten els creadors, que es solen bellugar pel mateix territori, se sentin tan ben acollits en un lloc com en un altre.

Ferran Mascarell no vol parlar encara d'objectius concrets, però té molt clar que cal canviar la seu, que és Ancien Régime, *per adaptar-la als nous temps, que sigui una plataforma d'activitats creatives, i que aporte un possible teatre a la ciutat.*

—És important que aquesta nova seu sigui la casa de l'autor, on pugui presentar els seus llibres, les seves obres... Per tant, el que cal és un espai en què es pugui generar activitat dramàtica, àudio-visual i musical. Això lliga molt bé amb les necessitats d'aquesta ciutat. Cal un espai en què es generi una política de suport a la creativitat.

—¿La SGAE farà possible que s'ubiqui a Barcelona l'Institut Europeu de la Imatge?

—L'Ajuntament va donar indicació que Barcelona podia estar disposada a acceptar aquest Institut Europeu de la Imatge. La SGAE va dir que si aquest projecte donava suport als creadors àudio-visuals espanyols, doncs podíem estar-hi interessats. Hi ha un pre-acord pel qual la nova seu de la SGAE podria acollir aquest Institut. Ara per ara, hi ha la disposició europea de crear aquest centre, la predisposició que aquest centre s'instal.li a la ciutat de Barcelona i això lliga amb la política de la SGAE d'anar creant, en el futur, capitalitats en sectors concrets de la vida cultural.

Montse Serra